

יוסף דוב הלוי סולוביץ'יק
 JOSEPH SOLOVEITCHIK
 142 HOMESTEAD STREET
 ROXBURY 21, MASS.

ור ליום שני, מעלי ריש שתא, חשט"ו

בוד ידידי, הרב הגאון הגדול, גפן אדרת לישרון תפארת, מוה"ר מ. דובער ריבקיין, שליט"א;
 לום וברכה!

בלתי את אגרתו. אני נחפו להזדקק אליה, כי כל מקום שיד הולך רכיל באמצע זריזים מקדימים
 ישר את העקמומיות ולפענח את האמת. הישב חרה לי, כי בעטים של דברים מסורסים ומסולפים
 ולשה דעתו של מעכ"ג. פלוני אלמוני מסר לו רק מקצת שיחה וחצי דבר. מעשה שהיה כך היה.
 שספרו בא לידי הקדשה לו הרבה זמן ועיינתי בכולו-דבר היוצא מגדר הרגלי- בכבוד ראש.
 חענינתי בפרי עטו של כה"ר נזקפת על שלשה נימוקים. א. כבוד אכבדהו מאד וכל אשר יכתוב
 בקרא בחשומת לב. ב. חיבה יתרה הנני רוחש לתנועת חב"ד. מדי דברי בה זכר אזכרנה כחזון
 ג. עורים, רצוף רשמי ילדות חמימה, עשופת הוד רומנטי. עוד מרחפים לפני דמויות פטראכאליות,
 נשורי תפארת קדומים. הנה דיוקן מלמדי, ר' ברוך יעקב ריסברג, ז"ל, לפני. עוד אני רואה
 את ארשת פניו, שהפיקה פכחון לב ופקחות עין וגם דמיון ומעוף. עד היום הזה אני שומע
 את קולו בדממה בין השמשות נוגה ורווי עצב וגעגועים, ודבריו בוקעים מתוך המרחק-דברים
 מלאי החלהבות והתפעלות על דבר שבתו בליכווישש בנערותו. עוד אני נושא בנבכי נפשי
 את דמות הרבי. הזקן שהביטה עלינו, חינוקות של בית רבם, מכחלי החדר המסוידיים-אאותה הדמות,
 בעלת המצח הרחב, שליט השכל, והעיניים הגדולות המציצות במרחבי י-ה אין קץ, רתוקי חזון
 זלאים. הזקן היורד על פי מדותיו קסם אותנו, ילדים קטנים, בהדרתו וסודיותו. עוד עיני
 יואות את תמונתו של הצמח צדק, לבוש לבנים, שבתגלגלה בפנטסיה הילדותית שלנו בדמות כהן
 גדול היוצא מבית קדש הקדשים. עוד אזני קולטות צלילים מוזרים אבל גם מלככים ומושכים
 ות הלב, ניכיים מקושעים, מלצם מפוזרות שיצאו מפי החוזרים בערבי החורף הארוכים לאור נר
 הה על דבר אורות מקיפים ואורות חוזרים, העלם וגילוי, אהבה פנימית והנפש לישראלית אשר
 נכסא הכבוד חוצבה. ועוד אני חולם ואני רואה את זקני החסידים המרקדים בקצב מהיר בליל
 מיני עצרת סחור סחור לאבא מרי, ז"ל. רשמים מעין אלה לא ימחו מקרב לבי, והמה משורשים
 מוק, עמוק, במסתרי הווייתי. לפיכך כל הנכתב על תנועה גדולה זו מענין אותי מאד, מאד.
 ח. חיבורו רחוק אותי בשל אופיו היחודי. מצאתי בו מיזוג פרדוקסלי של שכליות ואימוציונליות
 ני מינים שאינם מתמזגים, על פי רוב, יפה, יפה. מצד אחד מצאתי בו הגיון הלכתי חד וחלק,
 ערות נאות ומדויקות המבוססות על ניתוח דק. מעכ"ג קולע בהן אל נקודת המוקד של כל בעיה
 בעיה. במלה אחת, פגעי בלומדות מבית מדרשו של חכמי ליטא, עידיה דעידית. מצד שני
 התלהבות חסידית, בהתרצשות אימוציונלית ובהתמכרות כנה ונאמנה לגדולי החסידות המגיעות

יוסף דוב הלוי סלוביצ'יק
JOSEPH SOLOVEITCHIK
142 HOMESTEAD STREET
ROXBURY 21, MASS.

לדרגת אמונת צדיקים פשוטה וחזקה כחלמיש צור. כמושב חכרים וחלמידים דנתי על חזיון זה; ספרתי בשבחו של ספרו וגם על אודת אופיו המופלא. דיקנות הלכתית ולבביות חסידיה עולות בקנה אחד. לראיה ולדוגמא על השניות השוררת בחיבורו צטטתי את דבריו ביחס לשומ את כהנים בקברי צדיקים. אמרתי באותה חבורה, כי בעל ההלכה נאבק קשה עם החסיד הנאמן. הראשון יודע היטב, כי קבר מטמא, בלי שום הכדל של מי הוא הקבר, אין מקום כאן לסנטימנט-שליות ולרגשי הערצה. אבל איש החסידות רוצה להקל בזה. כמדומני, שהדגשתי אז, כי כח"ר בהערותו מביע את השתוממותו על מנהג השתתחות כהנים על קברי צדיקים, אך בכל זאת הוא מבין וגם מרגיש את הדחף האימוציונלי שאכיאם לידי כך. המוח והלב מתרוצצים, נמחבר מודה בשניהם. יאמן לי ידידי כי פילוג כזה - מחשבה ורגש - ירד גם לאישיוחי. (לפעמים הנני נוטה להאזין להמיה לבי. נראה שחשובות גלויה זו.

לא יכלתי לדאבוני לעיין בקונטרסו בהוגן. שרדתי לפני ימי החסד והרחמים השחרגה עלי, ועוד חזון למועד. מובשחני, כי כל מה שיוצא מתחת קולמסו של גברא רבה כמותיה הוא דבר מתוקן ונאה.

יקבל נא את ברכתי להתחדשות השנה. יכתב ויחתם בספר הצדיקים לאלתר לשנת חיים ושלום וכל טוב. לשנה הבאה נזכה כולנו לקיים, בחוצרות וקול שופר הריעו לפני המלך ה'."

ידידו, מוקירו ומכבדו, יוסף סלוביצ'יק

גדת שאק אבא זאתנו הם האלף, אלהינו שארין, סאו. וקתל ברית השנים,